



Marktstemming februari 2009: prijzen en belangrijke ontwikkelingen

Jan Bolhuis

Januari was koud, zonnig en droog en februari over het algemeen vrij donker en regenachtig. De stand van de granen is goed; het gewas lijkt de winter goed door te komen. De eerste prognoses van de Europese graanoogst voor het seizoen 2009/10 komen uit op ruim 293 miljoen ton. Dit is bijna 20 miljoen ton minder dan de oogst van 2008, vooral door een daling bij tarwe (-12 miljoen).

De prijs van olie op de wereldmarkt is door de kleinere vraag fors lager dan vorig jaar. De prijs is zelfs enige tijd lager geweest dan 40 dollar per vat. Aan de daling van de vrachttarieven lijkt echter een einde te zijn gekomen. Er is sprake van een stabilisatie of zelfs van licht oplopende tarieven. De euro is de laatste maanden wat minder sterk, nadat in voorgaande maanden de koersen van de dollar en het Engelse pond sterk waren gedaald. Aan die dalingen lijkt wel een einde te zijn gekomen.

De handel ondervindt nog steeds veel hinder van de financiële en economische crisis. Het verkrijgen van krediet- en exportgaranties verloopt moeizaam en tegen hogere kosten vanwege een hogere risico-opslag.

Kosten

De markt van veevoedergrondstoffen vertoont de afgelopen tijd een wat wisselend beeld. Berichten over tegenvallende oogsten vanwege droogte problemen in enkele productiegebieden zorgden voor oplopende graanprijzen. Door droogte in Argentinië en Brazilië trokken de prijzen van maïs en soja eveneens flink aan. De verwachting is dat de productie van maïs in Argentinië dit jaar circa 13 miljoen ton zal bedragen, veel minder dan de 21 miljoen ton van vorig jaar. De raming van de sojabonenoogst in Argentinië is naar beneden bijgesteld tot 44 miljoen ton. Door recente regenval in enkele productiegebieden is de rust op de markt weer enigszins teruggekeerd en is er sprake van dalende graan- en sojaprijzen.

De dalende prijstendens van de mengvoeders lijkt langzamerhand tot stilstand te komen. Door de lagere olieprijs zijn de brandstofprijzen verder gedaald. De prijsdruk bij kunstmest blijft aanhouden, wat heeft geleid tot een aanzienlijke daling van de prijzen van enkele stikstofmeststoffen. De prijzen van kali- en fosfaatmeststoffen liggen nog aanzienlijk boven het niveau van vorig jaar.

Opbrengsten

Sombere oogstverwachtingen hebben de afgelopen maand tot stijgende graanprijzen geleid, maar de markt is weer wat tot rust gekomen met dalende prijzen tot gevolg. De prijzen van de consumptieaardappelen en uien bewegen zich de laatste weken in een dalende lijn, maar liggen in februari nog wel boven het niveau van afgelopen december. De export ondervindt de nodige hinder bij het verkrijgen van kredietgaranties.

Ondanks de vrij gunstige vooruitzichten op de varkensmarkt voor dit jaar wil het met de prijzen niet vlotten. Het aanbod is slechts met moeite te plaatsen en de export naar een aantal Oost-Europese landen ondervindt hinder van de financiële crisis (koersontwikkeling en verzekeringen). De biggenprijs is de afgelopen maand nauwelijks veranderd. De export naar Oost Europa verloopt moeizaam en de vraag vanuit Spanje valt tegen. Traditioneel lopen in deze periode van het jaar de biggenprijzen op, maar daar is dit jaar geen sprake van. Volgens het CBS was de varkensstapel in december bijna 2,5% kleiner dan in april 2008, vooral door minder fokvarkens en biggen.

De ontwikkelingen op de eiermarkt zijn vrij positief; de prijzen weten zich goed te handhaven. Ook de afzet van pluimveevlees verloopt redelijk. De afgelopen periode hebben retailers diverse acties gehouden waarbij

kipfilet tegen zeer lage prijzen werd aangeboden. Over de consumptie wordt dan ook niet geklaagd. De prijzen van de meeste basisproducten van de zuivelindustrie zijn de afgelopen tijd niet verder gedaald. De kaasprijzen bevinden zich nog wel in een dalende lijn omdat de kaasafzet stroef verloopt. Hierdoor zijn de voorschotprijzen van melk verder verlaagd, waardoor ook de prijs van melkkoeien daalde. Export van varzen is weer mogelijk zodat de prijsdaling voor deze categorie dieren ten einde lijkt te komen. De afzet van rundvlees verloopt goed. Het afgelopen jaar is er in de EU 315.000 ton rundvlees geïmporteerd wat aanzienlijk minder is dan in 2007 (556.000 ton). Door een tijdelijk importverbod en strengere invoerregels is de import vanuit Brazilië sterk gedaald. De prijzen van de nuchtere kalveren trekken weer iets aan; vergeleken met begin 2009 zijn de prijzen met circa 30 euro per stuk gestegen. Slachtrunderen worden tegen vrijwel onveranderde prijzen verhandeld. Vraag en aanbod zijn goed op elkaar afgestemd. Ook het aanbod van vleeskalveren wordt goed door de markt opgenomen waardoor de prijzen zich weten te handhaven. De afzet van schapenvlees verloopt goed.

Prijzen van producten en productiemiddelen (in euro per eenheid, inclusief BTW)									
	12-maandsgemiddelde			maandprijzen			dec-08	dec-08	stemming
	jan-07 tm	jan-08 tm	verschil (%)	dec	nov	dec	% tov	% tov	(a) tov
	dec-07	dec-08		2007	2008	2008	dec-07	nov-08	dec-08
Melk (100 kg)	36,30	38,30	+6	46,15	38,30	34,85	-24	-9	---
Nuchtere stierkalveren, zw. bont	110,00	95,00	-14	95,00	70,00	87,50	-8	+25	+++
Vleeskalveren, 2e kwaliteit (kg)	4,95	4,15	-16	5,75	3,70	3,95	-31	+7	+
Slachtkoeien, 2e kwaliteit (kg)	2,05	2,30	+12	1,95	2,10	2,10	+8	0	+
Vleesstieren, 1e kwaliteit (kg)	2,65	2,80	+6	2,60	2,80	2,85	+10	+2	+
Biggen (stuk)	32,25	38,75	+20	29,75	40,75	47,25	+59	+16	0
Vleesvarkens (kg)	1,27	1,47	+16	1,23	1,40	1,38	+12	-1	--
Eieren (kooi) (kg)	0,89	0,86	-3	1,10	0,90	0,98	-11	+9	++
Vleeskuikens, contract (kg)	0,830	0,870	+5	0,875	0,840	0,820	-6	-2	0
Consumptie-aardappelen (100 kg)	21,65	9,10	-58	9,90	9,25	8,75	-12	-5	+++
Tarwe (voer) (100 kg)	20,05	16,90	-16	22,15	12,90	12,10	-45	-6	+++
Brouwergerst (100 kg)	24,15	18,85	-22	27,30	14,90	14,50	-47	-3	0
Zaaiuien (100 kg)	15,10	6,50	-57	9,20	5,10	4,50	-51	-12	---
Rozen (stuk) b)	0,36	0,35	-3	0,44	0,20	0,42	-5	+110	.
Chrysanten (stuk) b)	0,23	0,21	-9	0,22	0,24	0,24	+9	0	.
Tulpen (stuk) b)	0,14	0,15	+7	0,14	0,20	0,17	+21	-15	.
Lelies (stuk) b)	0,46	0,42	-9	0,48	0,46	0,47	-2	+2	.
Phalaenopsis (stuk) b)	4,90	4,05	-17	4,70	3,75	4,20	-11	+12	.
Snijmais (1000 kg)	42,50	53,00	+25	51,50	50,00	50,00	-3	0	0
Standaardbrok A (100 kg)	18,20	22,45	+23	22,35	20,50	19,65	-12	-4	--
Vleesvarkensbrok 1.08 (100 kg)	22,15	26,70	+21	26,20	24,40	23,50	-10	-4	--
Legmeel d.d. fase 2 (100 kg)	23,35	28,10	+20	27,30	25,70	24,80	-9	-4	--
Vleeskuikenkorrel m.a.c. (100 kg)	30,75	36,50	+19	34,75	35,35	34,65	0	-2	-
Kalkammonsalpeter (100 kg)	23,40	36,85	+57	27,00	45,90	46,25	+71	+1	---
Tripelsuperfosfaat (100 kg)	30,35	69,30	+128	46,50	91,30	87,85	+89	-4	--
Kaliumchloride 60% (100 kg)	26,60	51,40	+93	34,15	73,85	74,85	+119	+1	0
NP meststof 26+14+0 (100 kg)	30,75	52,35	+70	37,90	74,05	74,25	+96	+0	-
Gasolie (100 liter)	77,40	96,45	+25	87,30	83,65	72,25	-17	-14	--
Rendement staatsobligaties (%)	4,19	3,99	-5	4,00	3,50	3,32	-17	-5	--

a) de actuele ontwikkeling van de prijzen, waarbij 0: vrijwel gelijk, - of +: 1,5-5%, -- of ++: 5-10%, --- of +++: > 10% verandering; b) excl. BTW, bron: VBN.